

למרות הכיבוש הגרמני, מרסל ואני חוזרים לבית הספר. לדעת אבי צריך ללמוד מקצוע ומהר. אינני זוכרת את שם בית הספר – זה היה בית ספר מקצועי לבנות. שנה ראשונה, לימודים כלליים וכן תפירה, שרטוטי אופנה, גיהוץ, בניית מטריות (יש לי עדיין את המחברת) ועבודות יד רבות אחרות. בסוף שנת הלימודים צריך היה לקחת את ההחלטה הגדולה לאיזה מגמה ללכת ואז משך שנתיים או שלוש ללמוד את המקצוע הנבחר. לצערי ולצערן של שאר הבנות היהודיות בקורס, הלימודים לא נמשכו זמן רב.

בפברואר 1941 כינסה מנהלת בית הספר את כל התלמידות מכל הכיתות והודיעה שכל הבנות בנות הדת היהודית לא יכולות להמשיך ללמוד בבית ספרה. היינו בוודאי כחמש עשרה עד עשרים בנות, איזו סטירה קיבלנו. חמישים וחמש שנה לאחר מכן, היום הזה חרוט היטב בזכרוני זאת הייתה מכה קשה מאוד. אני עדין רואה לנגד עיני את המנהלת, אישה גבוהה, רזה, שיער צבוע בלונדיני, הבעת פנים מאוד קשוחה, מעבירה את הודעתה ללא שום סימן של חרטה.

מרסל המשיך ללכת לבית הספר עד שיצא החוק האוסר על ילדים יהודיים ללמוד בבית ספר.

אני נשארתי בבית עם אחי יואל – עזרנו לאבי בעסק. מחוסר ידיעה מה צופן לנו העתיד, הוא מסביר לנו כיצד פועל העסק. אבי תמיד אמר לי "תלמדי ילדתי – זה תמיד יכול לעזור".

אפריל 1941 "– אורט" פותחת בית ספר בפריז ברובע השמונה עשרה, עבור כל אותם בנים ובנות יהודיים. המורים היו יהודים אשר כמונו נזרקו מבתי הספר שם לימדו.

אני בחרתי במגמת גיזרה ותפירה. היה לנו מורה מצוין, אבל לנו התלמידות, רובנו בנות 16 עד 20, היו כבר בעיות אחרות. ובעיקר שאלנו עצמנו מה יהיה עתידנו. מהר מאוד השלטונות הצרפתיים והגרמניים נתנו לנו להבין זאת.

9 למאי 1941 – אלפי יהודים זרים מוזמנים לתאריך 14.5.41 בשעה 07:00 בבוקר למשרדי המשטרה ברובע מגוריהם לצורך בחינה של מצבם. עליהם להיות מלווים באחד מבני המשפחה, עם תעודת זהות והודעת הזימון שהייתה דף ירוק אותו יש ברשותי עד היום. האדם שלא יתייצב בשעה היעודה צפוי לעונשים הכבדים ביותר. היהודים מפחדים וכמעט כולם הלכו להתייצב. בין מקבלי הזימון היו גם אחיו הצעיר של אבי, מקס, בן דודי ז'אק וינטר ואחי יואל

אני מלווה את אחי, הוא סרב שאבי יהיה איתו מחשש שיעצרו גם אותו. לאחר כביכול בדיקה של ניירות, שולחים אותי הביתה להביא בגדים, שמיכה ומזון ליום אחד תוך הבטחה שמחר הוא יהיה חופשי. חזרתי והבאתי לו את החפצים וביום זה, 14.5.41, אחי יואל איבד את חירותו לעולמי עד, הוא לעולם לא חזר הביתה.

גם עבורי החלו חיים חדשים. בימים הראשונים ניסיתי לקבל ולדלות אינפורמציה, נודע לי שנפתחו שני מחנות גדולים כדי לקלוט את "הפושעים הגדולים". מחנה אחד בבון לה רולנד BONNE – LA ROLANDE והשני בפיטיבייה – PITHIVIERS שניהם ליד העיר אורלאן (ORLEANS) לאחר מספר ימים יואל העביר לנו פתק ובו הוא דיווח שהוא בפיטיבייה עם הדוד מקס ובן הדוד ז'ק. חיכיתי למכתב הראשון ובו פרטים נוספים ונסעתי לשם לבד. זה היה מחנה גדול עם צריפים רבים, מסביב גדר תייל ושמירה חזקה מאד של המשטרה הצרפתית. חזרתי לפריז מבלי שהצלחתי לראות את אחי.

חיכינו בחוסר סבלנות לחדשות. השוטרים ששמרו עליהם היו מוכנים תמורת כסף, לשלוח עבורם מכתבים וכך היינו מקבלים חדשות בצורה די סדירה. החל מהראשון ליוני יכולנו לשלוח חבילות מזון. המכתב הרשמי הראשון נושא את התאריך 7.6.41 וברשותי כמעט כל המכתבים שיואל שלח לנו במהלך השבי.